

Massimo Carlotto Escriptor

«L'èxit de la novel·la negra i del *noir Italia* neix de la intuïció dels autors que aquest tipus de literatura podia representar un instrument extraordinari per omplir el buit deixat per la desaparició del periodisme d'investigació, literalment assassinat pel poder polític econòmic o mafiós (que molt sovint coincideixen)»

Itàlia s'està precipitant cap a un abisme sense fi

Text: **Alex Martín i Escrivá**
Foto: **Daniele Zed**

Massimo Carlotto (Pàdua, 1956) és un dels escriptors més rellevants de la novel·la negra italiana actual. Qualsevol títol és recomanable per entrar dins del seu món narratiu, que es caracteritza per emprar la novel·la com un instrument per explorar la realitat. En català podeu llegir *La vida fugint* (La Campana), un llibre que narra el seu cas més personal, l'anomenat "cas Carlotto", que el va condemnar a anys de clandestinitat, exili i presó per ser inculpat d'un assassinat que mai no va arribar a cometre. Visitant Itàlia, hem pogut parlar amb ell i entrevistar-lo.

Les vostres novel·les s'han caracteritzat sempre per mostrar un realisme cru i descarnat; és potser aquest aspecte el que us ha dut a escriure novel·les negres?

Jo crec que el paper del "polar" i de la novel·la policíaca consisteix a descriure la realitat utilitzant com

a pretext una història criminal. Penso que es tracta d'una literatura ètica, moral i política.

Com veis la situació actual a Itàlia? És tan decadent i preocupant com sembla?

En aquest moment, Itàlia és un país que s'està precipitant cap a un abisme sense fi. La corrupció, la totpoderosa màfia, la il·legalitat econòmica per totes bandes... són només alguns dels aspectes d'aquesta degradació. La veritat és que necessitarem molts anys per transformar Itàlia en un país decent.

En una ocasió Paco Ignacio Taibo II afirmava que "la novel·la negra permet dir allò que no pot dir el periodisme". Això també ocorre a Itàlia?

L'èxit de la novel·la negra i del *noir Italia* neix pròpiament de la intuïció dels autors que aquest tipus de literatura podia representar un instrument extraordinari per omplir el buit deixat per la desaparició del periodisme d'investi-

«Jo crec en "la" Justícia, però la que tenim avui dia és incapaç d'afrontar amb equanimitat els grans reptes de la criminalitat moderna»

gació, literalment assassinat pel poder polític econòmic o mafiós (que molt sovint coincideixen). Ara els lectors ja han après aquesta lliçó i Itàlia es l'únic país del món on els autors reben ànims de la gent per dedicar-se a narrar les "veritats negres".

Quan llegeixo les vostres novel·les tinc la sensació que no creis en absolut en la Justícia. Ens trobem realment perduts per aquestes institucions?

Jo crec en "la" Justícia, però la que tenim avui dia és incapaç d'afrontar amb equanimitat els grans reptes de la criminalitat moderna. A Itàlia, la gent té una pessima idea de la magistratura, ja sigui en sentit positiu o negatiu. O tot és negre o tot és blanc: els jutges o bé són sants o bé dimonis. Amb

aquesta visió de les coses, estem realment perduts.

Quins són els vostres referents a l'hora d'escriure? O millor dit, quins són els autors que més us han influït?

Inicialment, Manuel Vázquez Montalbán, Raymond Chandler, Dashiell Hammett i Elmore Leonard, però després d'un centenar de novel·les llegides he madurat pel que fa a la meua sana confusió contaminada també pel món del cinema, el còmic, l'assaig... Ara puc dir que ja no tinc referents: tinc passions, però haig de tenir-les allunyades per no contaminar la meua escriptura.

Parlem una mica de la vostra vida i d'aquell llibre, *La vida fugint*. Com veis, amb una certa

distància, tot el seu procés? Quina visió us ha quedat després d'un cert temps de tot allò?

La veritat? Han passat massa anys perquè en tingui un record precís.

Què us porta a escriure novel·les tan "negres" (i perdonau l'expressió), tan plenes de dolor, clandestines, salvatges... Tot el que hi deis és veritat? Com us documenta per escriure-les?

Tot, absolutament tot, és veritat. Tardo tres anys, de mitjana, per escriure un llibre. Durant dos anys investigo en profunditat sobre la realitat de la història fins quedar-ne impregnat com una esponja, i després m'assec davant de l'ordinador i m'agaf un any per a la redacció de la novel·la. Cadascun dels meus llibres és un projecte literari per explicar l'evolució del crim a Itàlia i la realitat social, política, econòmica i històrica que envolta els esdeveniments narrats.

Com definiríeu el gènere criminal a Itàlia? Creis que els escriptors es preocupen més enllà del plantejament d'un enigma (allò que se'n diu literatura d'entreteniment) o, en canvi, hi ha més crítica social?

El món dels escriptors està dividit en novel·la de crítica social i *noir* d'investigació. Ara ja gairebé no existeix la novel·la enigma. Als autors italians, almenys els més coneguts, descriuen Itàlia a través d'històries criminals que s'assemblen a la realitat que ens ha tocat viure.

Quins autors destacaríeu dins el gènere?

A Itàlia la situació és molt bona. Hi ha alguns joves escriptors, com el col·lectiu Sabor, Matteo Strukul i altres que estan triomfant per les seves habilitats.

Els lectors trobem a faltar la sèrie Buratti, de la qual només hem pogut llegir dos títols. Teniu constància que es publicaran properament els que manquen?

No en sé res de res. Espero que algun editor publiqui com a mínim *L'amor del bandoler*, que ha tingut un gran èxit a Itàlia i als Estats Units.

En quins projectes treballau ara? Quan tindrem la següent novel·la?

Estic acabant *Alla fine di un giorno noioso*, que és la continuació d'*Arrivederci amore, ciao* per explicar com al Nord-est italià la relació entre les màfies, la política i les finances ha tornat una realitat que condiona la societat i l'economia del territori.